

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Melyben: Vidéken:
 Egy hóra. . . 1 kor. Egy hóra. . . 1 kor. 50 fill.
 Negyedévre 3 . Negyedévre 4 . 50 .

Felelős szerkesztő:
Dr. HEGEDŰS LORÁNT.
 Eladók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECEN,
 Piacz-utca 48. szám.

A kassai pásztorlevél

Debrecen, január 29.

Harmadfél hónappal ezelőtt, amikor a papoknak az állami bíróságokhoz való viszonyáról kiadott motu proprio hírért vettük, annak a véleményünknek adtunk kifejezést, hogy a pápa vezérkarának az a biboros embere, aki a motu proprio alá az eszmét, a tanácsot és bizonyára kemény latin szöveget is adta, bizonyára eltévesztette a dátumot. A Vatikánnak elszigetelt volta, a mindenapos világtól való különélés érthetővé tette előttünk az ilyen időbeli elcsuszamlást s abban a föltevésben voltunk, hogy az a fentebb említett államtitkár abban az időben érezte magát, amikor a pápa nemcsak a lelkiek birodalmának az egész föld katolikusai uralkodó feje volt, de egyben államfő is; nemcsak a hitnek, de egy darab ország területnek, egy darab népnek és hadseregnek a nagyhatalmakkal egyenlő erejű és hatáskörű uralkodója.

Csakis így magyarázhattuk meg a pápa nevével megjelent ama rendeletet, mely más országok alattvalói, állampolgárai fölött jogokat vindikál magának olyan jogokat aminőket csak az államhatalmat képviselő bíróságok és hatóságok gyakorolhatnak. Az állam törvényszékei — mondta a harmadfél hónappal ezelőtt kiadott motu proprio — nem illetékesek a római katolikus egyház lelkeskedő papsága fölött s világi bíróság nem ítélhet katolikus pap fölött a Szentszék engedelmével nélkül. Amelyik ál-

lam az anyaszentegyház legfőbb hatóságának engedelmével a papokat bírói sorompó elé állítja, azokat egyházi átok éri.

Érthető fölzudulást keltett ez a motu proprio mindenütt, ahol józanon gondolkoznak: hát lehet tekintélye a törvénynek, hatalma az államnak, ha az állampolgárok egy tekintélyes része fölött a törvényt csakis egy idegen fórum jóváhagyása mellett lehet gyakorolni? De a megbotránkozás, fölzudulás csakhamar helyet adott a mosolynak: ugyan melyik állam engedi majd, hogy ennyire a fejére nőjön az egyház? Hiszen ha eleget akarnánk tenni ennek a motu proprio-nak, föl kellene forgatni az összes törvényeket, valamennyi kódexet. És végső eredményképpen: mi lesz ilyen körülmények között az állam szuverénitásával? A motu proprio-t tehát mindenütt céltalannak tekintették s úgy vélték, hogy legföljebb a forma lesz más és más, amelylyel az egyes államok visszautasítják azt, napirendre térnek fölötte, vagy pedig elsiklanak mellette.

Magyarországot érte a szégyen, hogy elsőnek hirdették ki benne a motu proprio. Fischer-Colbrie Ágost kassai megyéspüspök tegnap pásztorlevélben kihirdette a pápai rendeletet, odakiáltván a magyar államnak a meggyalázóan fenhéjázó sértést. „A papok fölött a te törvényed nem törvény, a papok — a pápa állama“.

A *Ne temere* és a *Borromaeo* enciklikák után hiába jajdultak föl, hiába kérdeztük: hol van a királyi placet? Amazokban csak a protestansokat bántotta meg Róma

mediatizált ura, — hát hasztalanul vártunk a kérdésünkre feleletet. De a mostani motu proprio annál szerencsétlenebb, mert a maga papjait is dilemma elé állítja, mert arról kell döntenie a papnak, hogy micsoda inkább: a pápa engedelmes szolgálója, vagy hazájának hű, törvénytisztelő fia.

A kassai püspök kisegíti egyházmegyéinek papjait a kínos dilemmából: füttyöljete az idézésre, melylyel a magyar állam bírósága szólit benneteket maga elé, hányajatok fittyet annak az ítéletnek, amit ő felsége a király nevében hoz az állam bírósága, — a ti államotok: a Vatikán, a ti királyotok: a pápa! A kassai püspök pásztorlevele igyekszik érvényt szerezni a pápa államellenes rendeletének: kiszakítja egyházmegyéinek papjait az állam testéből; kiveszi őket az állami törvények hatásköre alól s egyedül a Vatikán hatalmát ismeri el fölöttük jogosnak, sőt a büntető igazságszolgáltatással szemben is a Vatikán palástja mögé bujtatja őket. Az államnak — a motu proprio s most már a kassai pásztorlevél szerint is — a papokkal és az egyházzal szemben nincs más tennivalójuk, mint hogy azok politikai befolyását növelje, azoknak tekintélyes segélyt és fizetéspótlást nyújtson. Minden többi a római szentszék joga.

Meg tudtuk érteni, hogy a papok immunitását hirdető motu proprio-val szemben a magyar államhatalom tétlen maradt. Ugyan gondolhatta-e valaki, hogy magyar püspök arra a cselekedetre vetemedjék, hogy egyházmegyéje papságát az állami

Bojtár-fogadás*

Irta: MÓRIC PÁL.

A hortobágyi pásztorok köztársaságában a juhászok alkotják a népség, katonaságot. A csikós, gulyás a főrend. A kanász jól beválik bocskoros nemességnek, hanem azért, mint népség, katonaság, a juhász sem lekicsinyelni való. A juhászok homlokán is ott ragyog a büszke jel, melyet a szabad puszták napja éget a magyar pásztorok nyílt arcára. Az uraságok megtört, alázkodó házi cselédségéhez képest a maga karámja körül ur, fölemelt feiű férfi a juhász is. Odaelőbb még több szabadsággal éltek és éppenséggel nem voltak érdektelenebbek a pásztorvilág lovon járó csikós, gulyás főurainál sem.

Egyémelyik juhásznak a Hortobágy sik földjén tulmagasra kinőtt a hire, mit magányos jegenyék a pusztán.

Odaelőbb a szabadabb pásztorvilágban Gombos János juhász számadó ilyen nagyhirű pásztor volt a Hortobágyon. Már a termete különleges volt ennek az embernek. Középmagas ember volt Gombos, hanem a felsőtestében olyan széles, olyan vastag csontozatu, tölgy-

árbóca izmu volt Gombos, két erős ember kitelt volna ebből a szélesen domborodott testből. Törzséhez illő nagy volt a feje. Rózsapiros arcából a világoskék karikaszemek gyermekszeliden ragyogtak ki. A magyar komondor kutyáknál láthatni ilyen hűség, okos, bátor, vidám szemeket, melyeknek némely figyelmestető felvillanásából kilángol a tisztelt, tartózkodást rákparancsoló öserő.

Gombos Jánoshoz fogható erős ember nem került másik a Hortobágyon, sem a messze vidékéig. Bármely nagy ökröt felölelt a két első lábánál, hogy annak csak a hátulsó lábvégei érték a földet. Azonban nemcsak erejével, békeszerető természetével is kivált szilaj társai közül Gombos János. Még gondoatban sem vétett senkinek. Sohasem perelt senkivel. Azon komáit is megmosolyogta, akik csufolták:

— Komában egy jó asszony veszett el. Gombos János mosolygott az ilven évelődésen:

— Jól van ez így komám! Mert ha én is olyan garázda természetű volnék, mint az a kutyafütyölő Csibi, a tömlőc fenekén rothadnék el . . .

A komák — magukban — igazat adtak Jánosnak; mert a vén Csibihez hasonlatos garázda juhász nem akadt a Hortobágy mellé-

kén. Az élőfába belekapaszkodott ez a fékezhetetlen vén ember. Ha földig verték, máskor ismét kezdte. A debreceni nagyvásárban verekedés sohasem eshetett meg a vén fene Csibi nélkül. Tulajdon fia sem állhatta ki az öreg Csibi kötekedő természetét. Szép szál fu volt ez a Csibi Pista. A káromkodást utálta. Gyerekek korától mindig imádkozott, ezért kedvence volt a hortobágyi szent juhásznak, a híres birkatolvaj Csontos Jánosnak is, aki tíz darab anyajuhot hajtott a Pistának, amikor tizen-négy esztendő alig volt.

— Fzeket a juhokat a jó Isten küldötte neked kedves fiacskám, mert sohasem káromkodol, — magyarázta a hortobágyi szent. Csakis ő kegyelme tudta, hogy az ország melyik részében kereskedik valamelyik Istenkáromló juhász az ellopott anyajuhok után. Kedves viseletéért, jó kedvéért a hortobágyi juhászok mindnyájan szerették Csibi Pistát. Azért is nagybecsülték, mert nemcsak szóval, botra is bátor legény volt a Pista. Ébren alvó, minden pergő zajra talpraugró legény volt Pista. A hortobágyi fogadóban sűrűn volt szó Pistáról. Bent az ivóban a vastag tölgyfa asztalnál vagy tíz öreg juhász tanyázgatott. Odakint a koplalónál kikötte ugyanannyi számár szundikált. A Gombos János fekete kesely csődörszamarára ritkaságszámba

* Mutatvány Móric Pálnak „Pusztuló világ” című új könyvéből. Ára 3 korona 50 fill.

törvények elleni engedetlenségre izgassa? Ime, az események azt mutatják, hogy az óvatosság még ebben az esetben sem lett volna fölösleges, mert Magyarországon a legabszurdabb dolgok is megtörténhetnek. Az államhatalom közbelépése tehát nem késztetik tovább. Nem a megtorlásra gondolunk most. Hiszen a kassai püspök már bizonyosságot tett róla, hogy mennyire becsüli az államhatalmat: a királyi feddés tehát, ami az efféle cselekedetek büntetése szokott lenni, legföljebb csak siettetheti a hibornoki kalap kiutalását. Hanem a többi katolikus egyházfejedelem végzetes machinációinak kell gátat vetni nagyon sürgősen, mert ezek nem kevésbé áhítozzák a vörös süveget, mint kassai kollégájuk.

Vita a bírásról

A képviselőház ülése.

Az igazságügyi szervezetek módosítására vonatkozó javaslat részletes tárgyalását folytatta ma a képviselőház, azonban sokkal kevesebb érdeklődés mellett, mint tegnap, a mikor a képviselőket összehozta a Házban a miniszterelnök ünnepélése.

A képviselőház még néhány napig apróbb javaslatokat tárgyal s azután hétfőn tért át a véderőjavaslatok tárgyalására, ami a politikai fordulat időpontját is jelzi.

A mai ülésről fővárosi tudósítónk a következőket jelenti:

Návay Lajos elnök fél tizenegy órakor nyitja meg az ülést.

Több jelentéktelen kérvény bemutatása után az elnök a tegnapi szavazások nyomán bejelentette, hogy a Ház az igazságügyi szervezetek módosításáról szóló javaslat második szakaszát az igazságügyminiszter intencióinak megfelelően elfogadta.

A Ház ezután folytatta a szavazást a harmadik szakasz felett, melyet változatlanul elfogadtak.

A javaslat további tárgyalása folyamán **Csermák** Ernő az albirói előléptetés érdekében terjeszt be módosítást.

Várady Zsigmond előadó kijelenti, hogy a javaslat bőven gondoskodik az albirókról s ezért kéri annak változatlan elfogadását.

A Ház a 4—8-ig terjedő szakaszokat változtatás nélkül elfogadta.

A kilencedik szakasznál, amely arról szól, hogy a fegyelmi bíróság az elítélt bírót áthelyezéssel is büntetheti,

Győrffy Gyula szólal fel. Ezt az újítást

ment közöttük, minthogy gazdája a juhászok közt volt a legelső.

Csibi Pisti szórakoztatta a juhásztársaságot. A nehéz kampósbot úgy forgott a kezében, mint valami szélvitorla, mert inkább káprázatos vitorlához hasonlított, mint bothoz. Midőn a legény befejezte a bámulatos kargyakorlatot, Gombos János elismeréssel nyújtotta feléje a tele borosüveget:

— Pista fiam gyere közelebb! Huzd meg jól.

— Köszönöm a János bátyám hozzám való szívességét, — a legény iót huzott az üvegből.

Gombos tetszőleg mustrálta a bojtárt.

— Ember vagy, szerelmes fiam. Én mondom ezt szemedbe. Úgyes vagy! Jó pászor vagy! Megbízható ember vagy! Ha akarod, Szentmihályon tul benkoszton első bojtárom lehetsz.

— Mengyek, János bátyám. — felelte a felvidult legény, — örülök, ha kendet szolgálhatom. Legalább minden juhászi tudományt eltanulhatok kigyelmedtől . . .

Gombos János azonban tovább puhatolódzott:

— Magad tudod, ecsém; idáig nem sokat társalkodtam veled. De úgy hallottam, hogy

alkotmányjogi veszedelemnek és a birói függetlenség megesonkításának tartja, mert rést tör azon az elven, hogy bíró saját akarata nélkül át nem helyezhető. A szakasz teljes törölését kívánja.

Sághy Gyula azt a módosítást ajánlja, hogy a fegyelmi bíróság fegyelmi vétség megállapítása nélkül is elrendelhesse az áthelyezést, ha a fegyelmi eljárás szabályait teljesen betartja.

Székely Ferenc igazságügyminiszter elfogadja Sághy módosítását, mert megfelel a javaslat intencióinak. (Helyeslés a jobboldalon.)

Csermák Ernő szintén veszedelmesnek tartja az újítást.

Benedek János és **Vertán** Endre Győrffy felfogásához csatlakozik s ellenzi Sághy módosítását.

Justh Gyula: Szintén a birói függetlenség megtámadását látja a szakaszban, ez pedig a törvényhozásnak nem lehet hivatása. Csatlakozik Győrffy mellőzési indítványához. Ha a Ház azt nem fogadja el, azt a módosítást ajánlja, hogy a fegyelmi bíróság csak a fegyelmi vétség megállapítása esetén ítélhesse áthelyezésre a megbüntetett bírót.

Várady Zsigmond előadó a módosítások elvetését kéri Sághy kivételével.

A Ház ily értelemben határoz.

A 11. paragrafusnál **Egry** Béla, **Csermák** Ernő szólaltak fel és a bírák anyagi helyzetének javítását kérték a gyorsabb előléptetések és jobb fizetési osztályba való sorozással.

Pető Sándor, **Csermák** Ernő, **Hegyi** Árpád, **Sághy** Gyula, **Vertán** Endre a 18. szakasznál szólaltak fel.

A Ház **Várady** Géza előadó iavaslatára az eredeti javaslatot fogadja e.

Tagányi Sándor, a naplóbiráló bizottság előadója terjesztette be jelentését, majd **Kenedi** Géza előadó az igazságügyi bizottsághoz utasított kérvényekről tett jelentést.

Az ülés két órakor ért véget.

A miniszterelnök ünnepélése. Fővárosi tudósítónk jelenti: Ma folytatódott az a meleg ünnepelés, amelyben tegnap a munkapárt részesítette **Khnen-Héderváry** Károly gróf miniszterelnököt. Ma délből a belügyminiszterium tisztikara üdvözölte s piros rózsákból készített csokrot adott át neki. A miniszterelnök igen szívesen fogadta a küldöttséget s hálásan köszönte meg a megemlékezést. — Ugyancsak kegyesen fogadta a miniszterium női alkalmazottainak üdvözlését is. Később Magyarország törvényhatóságainak főispánjai **Ráday** Gedeon gróf vezetése alatt üdvözölték a miniszterelnököt, aki délből a Nemzeti Kaszinóban dezsönét adott, amelynél a külföldi hatalmak képviselői s több közéleti előkelőség jelent meg.

nagyon bátor ember vagy és hamar fordul kezdedben a bot?

— Ami azt illeti Gombos bátyám, ez igaz, node magam sem filek egy pár koppantástól. Kapott már az én koponyám is, hanem liket még nem ütöttek ralta.

Gombos megtapogatta a legény fejét:

— Erős fejed van fiam. Még az enyémet sem likeltik meg, pedig fiatal koromba lett volna bene módja . . .

— Nem is legény ütötte meg azt akkor, bátyám, — Csibi Pista csak kimondta, ami a begyében volt, — ne bizzuk el magunkat.

— Pista, te tán azt hiszed, hogy te az a legény vagy?

— Én azt hiszem, bátyám . . .

— Nono, Pista fiam, — Gombos megfogta a legény derekát és megszorította.

— Jaj, Gombos bátyám, — a legény fájdalommal felkiáltott, — a lelket is ki tudná kend szoritani belőlem.

— Pista te, hát ide mernél-i ütni a fejemre?

— Ha úgy akarja, Gombos bátyám, oda ütök én.

Gombos János levette a kalapiját:

— No Pista, hadd látom milyen bátor ember vagy. Üss ide, mert nem az az igazi ember, aki üti, hanem aki bírja.

A városi párt első értekezlete

(A pártegység parancsai. — Az utcák tisztasága. — A munkásbiztosító telke. — A vendéglősök és kávések szabályzata. — A kamarai színház telekváltása.)

Szokatlanul népes és érdekes ülése volt ma a városi pártnak, amely a holnapi közgyűlést megelőzően vette tárgyalás alá az egyes ügyeket és beható vita után foglalt állást az egyes tárgyakban. Majdnem minden esetben a jog- és pénzügyi bizottság és a tanács álláspontjára helyezkedett a pártértekezlet, amelynek lefolyásáról tudósítónk a következőket jelenti:

Márk Endre udvari tanácsos, az értekezlet elnöke, meleg szavakkal üdvözölte a régi és új tagokat. Rámutatott arra, hogy a pártban politikai meggyőződésére való tekintet nélkül mindenki egyformán helyet foglalhat. Örömeinek adott kifejezést, hogy a párt megerősödött.

Az értekezlet ezután egyhangú lelkesedéssel újból megbizta az elnökséggel **Márk** Endrét, **Jánosi** Zoltánt és **Szilágyi** Imrét, valamint az intéző bizottság tagjait is azokat választotta meg, akik eddig voltak.

A napirend előtt **Józsa** Vince szólt fel s helytelenítette, hogy a legutóbbi közgyűlésen a párt tagjai nem ragaszkodtak a párthatározathoz, hanem az ellen szavaztak, sőt korteskedtek is.

Márk Endre sem helyesli ezt s azt tartja, hogy ilyen esetet kerülni kell a jövőben s a párttagoknak a párthatározatokat respektálni kell.

A tárgyalások során **Zelinger** Ede ismertette a holnapi közgyűlésen előterjesztendő interpellációját Debrecen utcáinak tisztátalansága miatt. Mióta — ugymond — a köztisztasági vállalat megkezdte üzemét, az utcák még kevésbé tiszták, mint amikor a köztisztaság kezelését magánvállalkozó látta el. A mellékutcaikon jární nem lehet, így a **Gönczy**-utcában a kocsiut sara magasabban áll, mint a gyalogjáró. Sürgős és erélyes intézkedést kér.

Körner Adolf felvilágosító szavai, **Ferenczy** Gyula dr. és **Márk** Endre hozzászólása után az értekezlet tudomásul vette az interpellációt.

Hosszabb vita indult meg a Bethlen utca 13. számú háznak a munkásbetegsegélyző pénztár részére való átengedésének ügyénél. Debreczeni **Jenő** igazgató, **Jász** Viktor, **Jánosi** Zoltán a munkásbiztosító pénztár ügye mellett szállaltak föl, miután azonban az ér-

Csibi Pistának megraggyant a bátor szeme.

— Jól van, no! Ha akarja, bátyám, oda-ütök.

— Akarom, akarom! — mondotta hidegvérűn a hatalmas juhász.

Csibi Pista fölemelte a kampót, kemény karral odacsodított Gombos fejére. Sikerült a lékelés. A vér menten kibuggyant a Gombos fejből. Gombos János zsebkendőjével leborította a sebet és ültőhelyéből fölállott a hatalmas juhász. A többi juhász megilletődötten nézte az emberi alakú oroszlánt! Megrebbenve húzódtak széjjel. Mi lesz most? Hisz félkézzel széttépi ezt a legényt. Félve várták, mit mond most?

— Gyere közelebb fiam, — mondta szelíden a hatalmas juhász. Csibi Pista bátran mellé lépett, még a szempillája sem rezdült meg, midőn Gombos János kezét fogott vele. — Ember vagy, fiam. Most már látom, hogy van bátorságod, ha engem meg mertél ütni, aki széttéphetnélek. Most már teljesen megbizok benned, az első bojtárom te leszel, kedves szolgám.

Csibi Pista vidám arccal felelte: — Megkövetem Gombos bátyámat, én sem vártam ennél egyebet, hiszen kigyelmed parancsolta, hogy üssem meg.

tekezet többség
hogy kért telekr
választani annál
utcsányítás célj
hogy a kérdést l

Huszonhét
ezután meg, ma
ház és kávémér
natkozó szabály
tárgyalás alá. T
déglsők és ká
Hoffmann Sánd
a vendéglősök é
réseit vegye figy
lönösen a záróra
gálás mellőzését
sét kérte. Az é
tány, Kovács Jő
Lukács Béla dr.
javaslatot fogad

Az értekezle
kereskedelmi és
dése volt. A vá
magánosoknak, c
nak, egyleteknek
mény a maga za
fordul, képes me
ségen. A kamar
ros szabályozási
Ezzel hosszú idő
telenítette a pal
utcai vonalát. A
szegnek megterí
rült a telkek nég
állapított meg. A
volt. Emiatt per
marának, ez azo
nak nem taláta
tására bizta a dő
Gyula beszéde
Hugó, dr. Kovác
laltak fel, valam
jának jogosságá
laspontját Aczé
végül azonban
hozájárult az é
kezet egyhangú
csatlakozott.

Egyébb fon
nélkül fogadta e
vaslatokat s a j
tározatát.

Az értekezle

IR

Az új könyv
val, szerzővel a
sáit és a közör
vel, mely az ir
liók számára H
rődik valaki. A
heti el ugyan a
tékben hozzájá
külséjével, forr
val is bizalmas
kelhet mellette
velők tudták. A
tartalmát, hane
egész módját é
külföldön, mind
az érdeklődés.
a könyv külső

Az új könyv
és olcsó. Ugy
a szép asszony
lenik meg a tá
sekre árasztja
nem mindenkit

Igy jön hoz
mutatják az At
az éppen most
tei. Formájuk
koznak a kézbe
tartózkodás. H
lom mellett éb

Bíró Lajos
könyveivel ind
tár és Zola: P
nárborével fo
földi irodalom
gramja a jövő

tekezet többsége úgy látta ma a helyzetet, hogy kért teleknél alkalmasabb területet kell választani annál is inkább, mert ez a telek utcanyitási céljaira is kell, úgy határozott, hogy a kérdést leveszik a napirendről.

Huszonegy szakbizottságot alakítottak ezután meg, majd a fogadó, vendéglő, kávéház és kávéterméskészítő iparok gyakorlására vonatkozó szabályrendelet tervezetét vették tárgyalás alá. Tudvalevően ez ellen a vendéglősök és kávéosok kifogásokat emeltek. Hoffmann Sándor bizottsági tag kéri, hogy a vendéglősök és kávéosok kifogásait és kéréseit vegye figyelembe az értekezlet. Különösen a záróra kiterjesztését, a női kiszolgálás mellőzését s az elzárás büntetés törlesztését kérte. Az értekezlet azonban a főkapitány, Kovács József dr., Balkányi Ede dr. és Lukács Béla dr. felszólalása után az eredeti javaslatot fogadta el.

Az értekezlet utolsó érdemleges tárgya a kereskedelmi és iparkamara telekváltási kérdése volt. A város szőrja a telkeit mindenfelé, magánosoknak, cégeknek, részvénytársaságoknak, egyleteknek, de ha egy igazi közintézmény a maga zajlatlan szerény módján hozzáfordul, képes megkötni magát egy-egy csekély ségen. A kamara új építkezési telkéből a város szabályozási vonala levágott egy darabot. Ezzel hosszú időre el is rontotta s el is értéktelenítette a palota legdrágább, Deák Ferenc utcái vonalát. A kamara csak annak az öszszegnek megtérítését kérte, amelybe neki került a telkek megvásárlásához. A város kevesebbet állapított meg. A vitás különbözet 6800 korona volt. Emiatt pert kellett volna indítania a kamarának, ez azonban ezt izlésesnek és példásnak nem találta, ehelyett a közgyűlés belátására bízta a döntést. Az értekezleten Szávay Gyula beszéde után Falk Lajos, dr. Ujlaky Hugó, dr. Kovács József, Debreceni Jenő szóltak fel, valamennyien a kamara álláspontjának jogossága mellett érvelve. A tanács álláspontját Aczél Géza főmérnök képviselte, végül azonban csak a jogcímét vitatta, ő is hozzájárult az érdemi teljesítéshez. Az értekezlet egyhangulag a kamara álláspontjához csatlakozott.

Egyébb fontos ügyeknél hosszabb vita nélkül fogadta el az értekezlet az előadói javaslatokat s a jog- és pénzügyi bizottság határozatát.

Az értekezlet este nyolc órakor ért véget.

IRODALOM

Az új könyv. Különös, hogy míg az íróval, szerzővel annyi szeretettel foglalkozik a sajtó és a közönség egyaránt, addig a könyvvel, mely az író értekeit, gondolatait a milliók számára hozzáférhetővé teszi, alig törődik valaki. A könyv, mint olyan, nem döntheti el ugyan a szerző sikerét, de nagy mértékben hozzájárulhat népszerűségéhez. Már külsejével, formájával, tipografiai kiállításával is bizalmat ébreszthet iránta, hangulatot kelthet mellette. Ezt eddig csak a könyvkedvelők tudták. Azok, kik a könyvnek nemcsak tartalmát, hanem kiállítását, megjelenésének egész módját értékelték. Ujabbán, különösen külföldön, mind szélesebb körre terjed ki ez az érdeklődés. Híres mesterei vannak már a könyv külső és belső díszének.

Az új könyv könnyen kezelhető, izléses és olcsó. Ugy indul el hódító útjára, mint az a szép asszony, ki finom egyszerűséggel jelenik meg a társaságban és nemcsak egyesekre árasztja kedélyének melegségét, hanem mindenkit elbűvöl kedvességével.

Igy jön hozzánk is az új könyv. Ilyennek mutatják az Athenaeum-Könyvtárnak, ennek az éppen most meginduló vállalatnak új kötetét. Formájuk graciózus. Szinte belekiváncoloznak a kézbe. Diszük csupa finom izlés és tartózkodás. Hangulatot igyekszik a tartalom mellett ébreszteni, de nem kiabálja tul.

Biró Lajos és Kóbor Tamás novelláskönyveivel indul meg az Athenaeum-Könyvtár és Zola: Pascal orvosával, Balzac: Szamárborrével folytatódik. És a hazai és külföldi irodalom színe-javát igéri a vállalat programja a jövőre is.

Egy korona kilencven fillérbe kerül az Athenaeum-Könyvtár egy-egy 300-500 oldalas kötete! Kell-e ennél többet mondani annak illusztrálására, hogy Magyarországon is megjelent az új könyv! A szép, az izléses, a tartalmas, a hihetetlenül olcsó...

A Dugonics Társaság felolvasó ülése. A Szegedi Dugonics Társaság vasárnap délután tartotta meg január havi felolvasó ülést Lázár György dr. elnöklele alatt a városi széképület nagytermében díszes közönség előtt. Szávay Zoltán vendég újabb költeményeit mutatta be. Sass Ede rendes tag „A pilóta” című költeményét Almássy Endre szingazgató adta elő. Utána Liptai Imre vendég szabad előadást tartott „Függöny előtt” címen. Szávay Gyula rendes tag szép költeményét mutatta be s utána Lázár Béla dr. tartott előadást „Csók István művészete”-ről, vetített képek kíséretében. A hallgatóság tetszéssel és tapsokkal fogadta az előadást.

Akik a templomban nem imádkoznak

Megzavart szertartások.

Néha akadnak ügyes vállalkozók, akik, hogy a figyelmet maguk felé fordítsák, oly ötleteket találnak ki, amelyek más helyzetben és alkalommal eredetiek és célravezetők is lehetnének, abban a pillanatban azonban, a mikor kivitelhez éppen az ellenkező hatást érik el.

Ilyen rossz szolgálatot teljesített tehát most annak a mulatónak a tulajdonosa, aki tegnap egy temetésen akart reklámot csinálni vállalatának s azoknak, akik a maguk bánatával és szomorúságával voltak elfoglalva. Ikkalmat adott, hogy fellázdjanak minden ellen, ami modern és ami tőlük távol való.

Megbotránkozathat bennünket az az eset is, mely a vasárnapi istentiszteleten történt, a mikor egy részeg ember zavarta meg az ájtatoskodó papot. A rendőrség mindkét esetben megindította a nyomozást s a vallás elleni merénylők elveszik megérdemelt büntetésüket.

Részletes tudósításunk a szomorú incidensekről a következő:

Kabaré-reklám egy temetési menetben.

Tegnap délután egy temetési menet vonult a református nagytemplom elé. A koporsót bevitték a templomba, ahol elbucszatták a földi világtól. Nagyszámu rokonai és tisztelői állottak körül a koporsót, melyen a koszoruk tömege jelezte azt a nagy részvétet, amit az elköltözött halott munkáival és szívével kiérdemelt. A könyv és a fájdalom megindító volt s a gyászkiéret soraiban felszakadt a zokogás. A harangok tompa, síró szava járt a koporsó után, mikor a gyászkiéret a templom küszöbét elhagyva, hogy most már a földi enyészetnek adja át az elhunytat. A kórus éppen a bucsuztatóba kezdett, mikor a templom ősi tornyaiból kék, zöld és piros cédulák szálltak le, egyenesen elboritva a halottat vivő koporsót és a zokogó menet tagjainak nyakába szakadtak.

Egy debreceni mulató emberei borították el reklámcedulákkal a teret s választották a temetési menetet a különben népszerű mulató programjának terjesztésére. Persze a rendőrség azonnal közbelépett s az amerikai szellemet is felülmuló ötletes reklámterjesztőt lefűlelte s kegyeletsértés miatt megindítja ellene az eljárását.

Részeg ember a templomban.

Vasárnap délelőtt Uray Sándor, a kiváló tudású és szép szónoki tehetséggel áldott debreceni református lelkész tartotta a nagytemplomban az istentiszteletet. A templom zsúfolásig volt hivelkel s buzgalommal hallgatták a jeles hitszónok imáját, mikor az ajtó mellől egy borizú hang hirtelen közbeszóllással zavarta meg az ihletett perceket:

— Nem igaz abból egy szó sem, amit a pap mond! kiáltotta a hallgatóságon keresztül a pálinkától ösztönzött, beszámíthatatlan részeg.

Persze, azonnal kivezették a templomból s átadták a rendőrségnek. Itt kitént, hogy Mester Istvánnak hívják s megrögzött alkoholista. Letartóztatták s vallás elleni merénylet miatt megindult ellene az eljárás.

A negyedik vig-est

*

Ujra zsufolva volt a Bika díszterme a negyedik vig-est alkalmából, mely ma délután 5 órakor kezdődött és fél nyolckor ért véget. Nemcsak a program gazdagsága miatt nyult ilyen hosszúra az est, hanem sokkal inkább a miatt, mert a műsornak majd minden számát kétszer, háromszor is megújították. De tehet-e erről maga a közönség is, mikor ennek a programnak minden száma oly diszkrét, oly finom és mégis oly állandóan derítő volt, hogy igazán egyiket sem elég csupán csak egyszer látni, hallani!?

Remekelt a megnyitóval Kiss Béla zenekara; oly szép és oly művészi fegyelmességgel előadott egyveleget játszottak, hogy már ennél a számnál is zugó tapssal kívánta volna a ráadást. Csakhogy a javát még a program végére tartogatta Kiss Béla! Akkor a Lavotta-szerelmével kezdte és szebbnél-szebb hallgatókkal, tüzes frisebb, ritmusos indulóval folytatta és végezte be az összes hallgatók általános elismerése, zugó tapsa között.

Kitűnő volt a Coksz és Boksz c. angol bohózat előadása, melyben Károlyi Anna a szobakiadó asszonyt játszotta frissen, temperamentumosan, Kassay Károly és Berczy Ernő pedig a cimszerep minden komikumát kiaknázták; ötletes, jellegzetes, de művészileg diszkrét, tulzástól finom izléssel tartózkodó játékok valóban előkelő művelézetet nyújtott az óriási közönségnek, mely mind hármukat őszinte zajos tapssal jutalmazta.

A debreceni szintársulat tíz tagja, jókedvű, bohém fiúk, a maguk mulattatására összetanult különböző karénekekkel mulattatták kellemesen a közönséget, szintén derekas tapsot aratva.

Maid Berczy Ernő és Vajda Ilonka adtak elő egy újság-tárcában megjelentnek képzelt dialógot; csakhogy a magában véve szerény igényű apróságot annyira felöltöztették a maguk költői kedélyének édes csecse becsével, hogy értékessé, hatalmasan és — finoman mulattatóvá tették azt. Kaptak is érte olyan hatalmas tapsot, melynek alig akart vége szakadni.

Később Vajda Ilonka egymagában is szerepelt. Egy szellemes franciabohóságot adott elő. „A baba” című; maid a zugó tappra a Tóth Pali verset irt-féle verset szavalta el. Vonzó, kedves egyénisége, kellemes organuma és művészi egyszerűsége mindkét darabban ismételtelen meghódította a közönséget; sok, sok és igen lelkes tapsot aratott.

Borbély Lili, a rendkívül ügyes szubrett-primadonna, szép dalokkal, tüzes táncsal ragadta el a közönséget, hogy kétszer is meg kellett ismételnie nagyszerű számát, Kassay Károly pedig az „Ujabb mókák” címen előadott aktuális kuplékkal keltett zajos tetszést.

Volt ezeken kívül még egész csokorra való értékes művészi zeneszám is. Kiemelünk ezek közül is néhányat. Így azt a pompásan sikerült harsona-szólót, amelyet Forstner József adott elő szép technikával. Aztán minden dicséret illeti a Kassay Károlyné remek énekszámait, melyekkel valóban meglepte és elragadta a hallgatóságot, mert tiszta, csengő hangja, érzéstől áthatott előadása ujult bájt adott mindegyik szép dalának.

Volt két zongoraszám is. Az egyik a tréfa körében mozgott: a Mártonfalvy György. A legkülönbözőbb stílusu nagy zeneszerzők stílusát utánozva játszotta „Az utolsó rózsza” szép motívumát tiz-tizenöt féle földolgozásban, oly jellegzetességgel, amit a feltétlen biztosságu technika mellett is csak alapos ismeret, intelligens költői fölfogás biztosíthat az előadónak. A dolog komolyas vonatkozása a zeneértőket lepte meg, bohókás

részei pedig mindenkit kacajra derítettek, no meg aztán sokáig viharzó tapsorkánra.

A másik zongoraszámot dr. Eisler Mórné játszotta; Schubert „Die Forrellen“ c. híres compositiója volt az a darab, amelyet ez alkalomra választott és amelyet üdén, melegen, a maga intim művészetével játszott, különösenkitünő tempóval. Oly nagy volt sikere, hogy ráadás is kellett játszania; ekkor aztán őt is a vig-est tréfás hangulata szálta meg s a „Boci boci“ előadásával váltott ki újra hatalmas tapsokat, melyekkel ugyis mindenkor szívesen tünteti őt ki értékes játékaért a csütörtöki felolvasó esték és a vig-esték közönsége.

A fényes sikerű estnek folytatása, egyuttal az idejű vig-esték befejezése a jövő kedden, február 6-án lesz, ismét szenzációs programmal.

Szerelmes leányok

Két öngyilkosság.

A szerelem, ez az örök perpatuum mobile szünetlenül végzi keringő munkáját az emberek sorsának intézésében. Hol virágokat fakaszt, hol lesújtva ássa a kinok és gyötrelmek vermét. Olykor pedig a legvégzetesebb gondolatokat érleli meg a csalódott és minden poklonon végighurcolt emberek lelkében. Itt áll előttünk két fiatal és élete pompájában fejlődő eladó lány, különösebb küzdelmük az élettel nincsen, csupán a szívekben élt egy perzselő álom, melyet kegyetlen kezekkel tépett ki onnan a: csalódás.

Szegény magukra hagyott, görbe sarku cipőkben járó leányokkal gyakorta történik ilyesmi. Ezeket nem védi a nevelő s hívő szívük is pallérozatlanabban hajlik a csábításra mint azoknak akik a nagyvilági életben edződnek asszonnyá. Mikor aztán a számítás és hízog szó elszáll, szétfoszlik lelkükből a mámor is és ott állnak magukra hagyatva, egyedül, vagy talán nem is egészen egyedül.

Ilyenkor szokott aztán bekövetkezni az a rettenetes imbolgó részegség, amikor a leány agyában jobban jajong a velőt tépő fájdalom, mint ahogy szívében ver az életet jelző dobogás. Így történt az ma is, mikor két lány vette kezébe a mérget, hogy azzal vessen véget annak a tikkasztó gyötrelmek, amely a tavaszi szerelem első virágait elhervasztotta.

Esztike anya lett.

Esztike csak tizenhét éves volt és szerette a táncot, a ragyogást, a meleget. Nem csoda, ha a tánciskola parketjén, az andalító zene és káprázat szívében úgy érezte magát, mintha királykisasszony lenne, akinek hódolat tartoznak mindazok, akik egy boldog keringőre megkapják a kezét. Szállt is feléje szeretettel sok dalia s a amennyi szép szava van a nyelvnek, csábító káprázata a virágnak és az édes bókknak, az mind ott kísértett a nyomában. De ő hideg maradt és fölényes. Amíg el nem érte a végzete.

A kicsi varróleány a tavaszon megismerkedett egy csinos, fess fiatalemberrel, aki napról-napra az oldala mellett forgolódott. Hazakísérte a varrodából, mulattatta a tánciskolában s mikor elcsendesült a liget, gyakorta lehetett őket kar a karban együtt találni. Csak a fülemilék csattogtak olyan édesdeden az ágon, ahogy a szerelmes pár így kettesben turbékol. Nem volt olyan boldogság a földön, melyért a magukét felcserélték volna.

Szilágyi Eszter pedig észre sem vette, hogy most már veszélyben forog, komoly veszélyben s a láng perzseli a boldogságát is, nemcsak a szívét. Egy napon aztán bekövet-

kezett a nagy ellágyulás, amely előkapussa szokott lenni az önfeladtságnak és a bukásnak. Akkor a csókok tüze s a mámorító szavak takarója alatt nem érezte ezt. De ma, amikor már anyának érezte magát s a csábító legény is megriadt az élettől és tovább állt, mázsányi sulylyal nehezedett rá a kiábrándulás.

Aztán meg a szülői háznál sem lehetett már tovább titkolni a bekövetkező anyaságot. Így egyfelől a csalódás, másoldalon a szégyen megérelte benne az öngyilkosságot s ma délután a Gyöngyvirág-utca 14. szám alatt levő házában sósavval megmérgezte magát Szilágyi Esztike. A kórházban ápolják. Állapota súlyos.

Debrecenbe jött meghalni.

Rusz Anna 21 éves derecskei leány ma délután érkezett Debrecenbe. Itt nem szállt szállodába, sem más közös lakóhelyre, hanem elment bevásárolni egy kereskedésbe és pedig odatlan maró szódát. Ezt aztán elkezdte lenyelni és pedig oly igyekezettel, hogy nem sokára rosszul lett, összerogyott s a mentőknek kellett beszállítani a kórházba.

Itt ápolás alá vették s csakhamar magához is tért. Azt azonban, hogy mért akart meghalni, elmondani nem akarta. Csupán annyit árult el, hogy valaki udvarolt neki, elboldondította s most szakítani akar vele.

Már annyira jobban érzi magát, hogy pár nap múlva el is hagyhatja a kórházat.

(gy. zs.)

Színház és Művészet

A színház műsora.

SZERDA: Délután *Heidelbergi diákélet*, színmű. Ifjúsági előadás. Este *Rossz pénz nem vész el*, népies vígjáték. (C bérlet.)

CSÜTÖRTÖK: *Laczkff*, opera. Bemutató előadás. (Bérletszünet.)

PÉNTEK: Délután *A kis gróf*, operett. (A bérlet.)

SZOMBAT: *Laczkff*, opera. (B bérlet.)

VASÁRNAP: Délután *A lengyel menyecske*, operett. Este *Csütri*, vígjáték. Bemutató előadás. (Kisbérlet.)

Rossz pénz nem vész el. Liptai Imre bájos falusi vígjátéka, a *Rossz pénz nem vész el*, holnap, szerdán este kerül ismét színre. A kitünő darabnak csak a napokban volt a bemutatása a debreceni színpadon kiváló sikerrel s ez magyarázza meg a szerdai előadás iránt megnyilvánuló meleg érdeklődést.

Ifjúsági előadás. Mint már jelentettük, szerdán délután 3 órai kezdettel, rendkívül mérsékelt helyárrakkal ifjúsági előadást rendez Zilahy igazgató. Ez alkalommal a Heidelbergi diákélet című bájos diákéletet adia elő a társulat. Jegyeket a színházi pénztár az ifjúság hozzátartozói részére is ad, ugyancsak mérsékelt áron. Páholv és támlásszék 70 fillér, állóhely 50 fillér, diákálló 30 fillér, karzat első sor 30 fillér, karzat többi sor 20 fillér.

A „Laczkff” bemutatója. Széll Kálmán dr. magyar történelmi tárgyú operájának a bemutató előadása csütörtökön lesz. A hatalmas, nagyszabású mű állandóan foglalkoztatja az énekes személyzetet, amelynek gondos előkészületeiből következtetni lehet, hogy egy értékes és szép darabnak kiváló előadását kapja csütörtökön a közönség. A bemutató iránt nemcsak Debrecenben, hanem a vidéki nagyobb városok irodalmi és színházi köreiből is nagy az érdeklődés. A csütörtöki bemutató előadás bérletszünetben kerül színre s így páholvokat a színházi pénztárnál lehet váltani.

Kabaret a színházban. Zilahy Gyula színgazgató társulata február 14-én, szerdán délután az összes elsőrangú művészek és művésznők felléptével kabaret-előadást rendez, melynek teljes jövedelmét a rendőrség segélyalapja javára engedi át a színgazgató.

A januári műsor utolsó napja a Bonbonnierben. Ma utoljára adják a Bonbonnierben a januári fényes műsort, amely szép sikerre és telt házakra tekint vissza. Ugy az egyes számok, mint a bohózatok elsőrendűek voltak. Február 1-én mutatja be a kabaré az új műsort. Szenzációs attrakciók vannak szerződtetve, kik teljesen újak Debrecenben, ugy szintén új bohózat kerül színre „Méltóságák vigestélye” címet Szilassy Etellel és Zsolto-ványival a főszerepekben. Kiváló vendégművésze lesz a Bonbonniernek az új műsor keretében Győző Lajos, a Vígsház jeles művésze.

Popper Alajos dr.

1827—1912.

Debrecen városának nagy halottja van, dr. Popper Alajos, az orvosi kar neszora, a város egyik legtisztelendőbb polgára ma este félnyolc órakor örök álmra hunyta le szemét. Nem jött a halál híre egészen váratlanul, egy hét óta uton-utfélen, kávéházakban és magánlakásokban csak az öreg Popper betegségéről faggatják egymást az emberek. Szerkesztőségünkben alig győzte adni a telefon a felvilágosítást azoknak, akik a Popper Alajos állapota felől tudakozódtak. Akármennyire elkészültünk is rá, mégis amikor a szomorú hír megjött, megrendülten fogadtuk. Összeszorul a szívünk, amikor elbucszunk Popper Alajostól, aki azokhoz a jelentékeny emberekhez tartozik, kiknek Debrecen mai fejlődését köszöni.

Ezer és ezer ember halála kíséri Popper Alajos porhüvelyét a temetőbe. Ezeknek az életét az ő tudománya és szerető gondossága mentette meg. Mi azonban Popper Alajos igazi jelentőségét nem csak páratlan orvosi kvalitásaiban látjuk. Több volt ő ennél. Egy nagyszabású kultur-élet zárult ma be, amelynek nagy hatása volt a mostani Debrecen kialakulására.

A mai differenciált korban minden hivatásnak meg van a maga mestere. Van, aki orvos, vagy ügyvédképen, tanári, hivatalnoki pályán vagy kereskedéssel igyekszik a kenyerét megkeresni. Popper Alajos még abban az időben élt és úgy fogta fel a hivatását, hogy az orvosnak nemcsak gyógyítani, hanem tanítani és vezetni is kell a népet. Utólérhetetlen szerénységgel, amelyhez a jellemnek inponáló ereje járult, így futotta be három emberöltőre terjedő életét s mialatt sorban dőltek ki mellőle az emberek, ő egyre haladt tovább és vele észrevétlenül haladt az egész Debrecen.

Nagyszerű orvos, csodálatos gyógyító talentum volt Popper. De nem csak ez. Ki él még azok közül, akik az újságcikkeket olvasták, a Back-korszak idején irt kristálytiszta, logikus cikkeket, amelyek Csorba polgármester korának nevezetes eseményeit öntötték papírra? Mennyire meglátszott ezeken a cikkeken, hogy Falk Miksával együtt koptatta Popper az iskola padjait!

De tanító is volt Popper. Voltak, sőt még ma is élnek öregedő mamák és nagymamák, akik semmiféle tanítómestertől annyit nem tanultak, mint Popper Alajostól. Akár a régi Felolvasókör szószékére állott, akár magánkörben kezdett beszélni: előadásának utólérhetetlen bájával meghódította és magával ragadta a környezetét.

Ez volt a nyitja szónoki erejének is. A politikától lassanként visszahúzódott, a

pártban nem az öreg Tisza többé üdvözöl még itt-ott fe egy beszédre könybe lábban ratlanul kedv

Mind ennel irt, még meggek hiába váörög doktoruk elröppent, azgyon soká foDebrecen hat

Popper A mal áldotta m kor mások má mögött, Popp betegeihez. E vics-patikába ra, aztán telt nekiesett a va másik után, d vége, se hos mindvégig.

Ezért tün hetetlennek, csak beteg le ekkor már an nrémikus bár tani a Láng-f

A hír fé gondos ápolá lussy Józsefn Láng Sándor adó buzgólka heti súlyos öreg ember tudatát és ke fájdalom nélk

Dr. Pop cennel van ö születésénél debreceni. M 1827-ben, M meke. A szak zeteseknél la lát Popper boldogult W rátság füzte, a latin szóno

Miskolc fejezni orvos léni interme harapódzott Debrecenben

Jó szelle aki életének lyostársa. 18 zát, aki most vététől kísér gából három ányát Luká dr. Balkány Tódor pedig kamara pén

A gyász laló jellemző tartó orvosi

Oriási t külsejű öreg társainak eg utolsó eszte tudományi külföldi foly

pártban nem beszélt, mióta a „generális“, az öreg Tisza Kálmán kidőlt és nem kell őt többé üdvözölni a fehér asztalnál. De azért még itt-ott feláll az ősz Popper és rágyújt egy beszédre. A meghatott hallgatóság könybe lábbadó szemmel hallgatja a páratlanul kedves, finom öreg urat.

Mind ennek most vége. A receptjén amit irt, még meg se száradt a tinta, de a betegek hiába várják többé az ő önfeláldozó öreg doktorukat. Popper Alajos nemes lelke elröppent, az emlékezete azonban soká, nagyon soká fog élni Debrecenben és még Debrecen határán messze tul is.

Betegsége és halála.

Popper Alajost rendkívül erős fizikummal áldotta meg az ég. Hajlott korban, amikor mások már megrokkanna ilnek a tüzhely mögött, Popper doktor még vigan járkált a betegekhez. Betért reggelként a Mihalicz-patikába, rágyújtott az erős virzsinijára, aztán télben-fagyban, akármilyen időben nekiesett a városnak. Egyik szivar fogyott a másik után, de a betegek sorának nem volt se vége, se hossza. Nem birt tölük megválni mindvégig.

Ezért tünt fel mindnyájunk előtt oly hihetetlennek, hogy Popper doktor egyszer csak beteg lett. Lehetséges volna ez? Pedig ekkor már annak a hire is szállt, hogy heves nrémikus bántalmi folytán be kellett szállítani a Láng-féle sanatóriumba.

A hir fájdalom, igaz volt. Családjának gondos ápolása, kezelő orvosainak dr. Ujfalussy Józsefnek, dr. Kenézy Gyulának dr. Láng Sándornak és dr. Lukács Eleknek odaadó buzgólkodása mind nem használt. Egy heti súlyos szenvedés megtörte a 85 éves öreg ember erejét, vasárnap elvesztette öntudatát és kedden este félnyolckor csendesen, fájdalom nélkül elszenderedett.

Életrajza.

Dr. Popper Alajos egész élete Debrecenmel van összeforrvva. Kevesen tudják, hogy születésénél fogva azért voltaképpen nem is debreceni. Miskolcon látta meg a napvilágot 1827-ben, mint szegény sorsu szülőlk gyermeke. A szabadságharc előtt a miskolci szerzeteseknél latinul folyt a tanítás, innen nyerte lát Popper dr. latinos műveltségét. Csak a boldogult Wolafka püspök, akihez intim barátság füzte, merte Popper Alajossal felvenni a latin szónoklatban a versenyt.

Miskolcra Pestre kerül fiatal deák, befejezni orvosi tanulmányait és egy kis zempeleni intermezzo után, — megfőkezni az elharapódzott kolerajárványt, — letelepedik Debrecenben.

Jó szelleme itt összehozza azzal a nővel, aki életének 53 esztendőn keresztül osztályostársa. 1859-ben nőül veszi Hartstein Rózát, aki most megtörve, az egész város részvététől kísérve borul a ravatalára. Házasságából három gyermeke származik. Egyik leányát Lukács Ármin kereskedő, a másikat dr. Balkányi Miklós ügyvéd veszi el, a fia Tódor pedig budapesti ügyvéd, az ügyvédi kamara pénztárosa.

A gyász első óráiban lehetetlen összefoglaló jellemzést adni Popper Alajos 58 évig tartó orvosi működéséről.

Oriási tudomány volt ebben az egyszerű külsejű öreg doktorban. Nem állott meg a kar társainak egyszerű színvonalán. Életének legutolsó esztendejében is a legújabb természet-tudományi kutatások eredményeit vizsgálta. Külföldi folyóiratok, forrásművek alapján fen-

tudta tartani magát a legmodernebb orvosok nivóján.

E mellett nagyszerű ember ismereteivel, áldott jószívvel megnyerte pácienseinek bizalmát és szeretetét.

A debreceni orvosok is sokat veszítenek benne. Példaképe volt a jó pályatársnak, aki a mellett a kari összetartozás intézményeit is segített megalkotni. Így megalapítója volt a debreceni orvos-gyógyszerész egyesületnek, amely később diszelnökévé választotta. Az Orvosszövetség debreceni fiókja is nagyrészt neki köszönheti a megalapítását.

Irodalmi működése.

Teméntelen cikke jelent meg Popper Alajosnak elsősorban a helybeli és a fővárosi lapok hasábjain. Publicista működése a bécsi Wanderernél kezdődik, amelynek ő írta a 60-as években a feltűnést keltő debreceni leveleket. Később-inkább orvosi szakcikkeket közölt és brilláns írói készséggel rajzolta meg korának kitűnő orvosait. Főleg a Semmelweis irodalmat gazdagította pompás dolgozatával, amelynek értékét az adja meg, hogy Popper Alajos fiatal korában közel férközött a félreismert nagy tudós szívéhez. Munkatársa volt Debrecen város monografiájának és irodalmi működését tisztelte meg a Csokonai-kör azzal, hogy alapításától kezdve megválasztotta a választmányába.

Közéleti szereplése.

Popper Alajos még abból a generációból származott, amely nem sietett a különböző állások, tisztek után. Szerény, visszahúzódó természete mellett sem kerülhette ki, hogy polgártársai őt minduntalan az előtérbe ne állítsák. A városi bizottságnak negyven év óta tagja, egy ideig a közigazgatási bizottságban is bent ült. A városi közegészségügyi mai színvonalát nem érhetette volna el, ha Popper dr. már a hetvenes évektől kezdve nem sürgeti, hogy a fejlettebb higiénia alkalmazását rendszeresítsék.

Lelkesedéssel vett részt felekezetének ügyeiben. Vezető szerepet itt nem vállalt, de cím nélkül, koronázatlanul félszázad óta ő volt a reprezentálója a debreceni haladó zsidóságnak, mely az ország legmagyarabb zsidó hitközsége és amely büszke volt Popper Alajosra. Diszelnöke volt a Zion-egyesületnek. Mialatt saját felekezetének dolgait igyekezett folyton előbbre vinni, osztatlan szimpátiát szerzett az összes többi vallások irányadó embereinél, akik hatvan éven át meg tudták becsülni a Popper doktor nagyszabásu egyéniségét.

Kitüntetésben többször volt része. A király is megemlékezett róla, megajándékozta a Ferenc József-renddel. De minden elismerésnél többre becsülte ez az egyszerű, puritán ember, ha egy szenvedő embernek enyhítette a kínját, elsimitotta homlokának ráncait, ha felüdítette kedélyének csodálatos adományával.

Nagy szomorúsággal jegyezzük fel tehát mi is a Popper Alajos halálát és megindultan csatlakozunk azokhoz, akik mély részvétellel osztoznak özvegények, hátramaradt családjának keserves gyászában.

A család gyászjelentése.

Özv. Popper Alajosné Hartstein Róza a maga és családja nevében mély fájdalommal tudatja, hogy felejtethetlen férje, dr. Popper Alajos orvos, a Ferenc József-rend lovagja, Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottságának tagja, a debreceni orvos-gyógyszerész egyesület tiszteletbeli elnöke, munkás életének 85-ik, boldog házasságának 53-ik, ál-

dásos orvosi működésének 58-ik esztendejében egy heti szenvedés után 1912. január 30-án este fél nyolc órakor elhunyt.

Drága halottunkat február 1-én délelőtt 10 órakor temetjük el József kir. herceg-utca 19. számú házából az izr. vallás szerartása szerint.

Debrecenben 1912. január hó 30-án. *Gyermekei:* Popper Jenny és férje Lukács Ármin, Popper Berta és férje dr. Balkányi Miklós, dr. Popper Tódor. *Unokái:* Lukács Ilona és férje dr. Hegedüs Jenő, dr. Lukács József, Lukács Erzsé és férje dr. Simonyi Sándor, dr. Lukács Elek, Lukács Anna és férje dr. Sebők Ernő, dr. Balkányi Kálmán és neje Vészi Edit, Balkányi Béla. *Dédunokái:* Hegedüs Katus, Laci és Bandi. *Unokaöccsei és hugai:* dr. Berger Andor, Berger Móricné, dr. Szász Adolfné, özv. Haas Mórné, Steiner Miklósné, özv. Lederer Adolfné, Bondy Edéné, Popper Samuné, Harkai Edéné, Popper Károly, Popper Zsigmond, Fenyéri Mór.

HIREK

— **Görgey Arthur 95 éves.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Görgey Arthur ma ünnepelte 95-ik születése napját, amely alkalomból szükebb családi körben ebéd volt.

— **A privigye mandátum.** Nytráról táviratozzák: Gyürky Béla főispán elnöklété alatt ma tartotta meg ülését, amelyben kimondták, hogy a privigyei kerületben a választás február hó 4-én lesz.

— **Egy volt osztrák miniszter halála.** Bécsből táviratozzák: Ebenhoch dr. volt földmívelésügyi miniszter ma hosszas betegné után meghalt. Ebenhoch nemcsak kiváló szocialista író volt, hanem drámai sikerei is voltak.

— **Hermann Bang meghalt.** Kopenhágából táviratozzák: Newyorkból érkezett távirat jelenti, hogy Hermann Bang tegnap hirtelen meghalt. A nagy dán regényíró felolvasóköruttra ment s vasuton érte a váratlan halál. San-Franciskóba utazott épen, az express vonat Utah államon száguldott végig, elhagyta Osdén állomást, mikor egy éltesebb utas hátradólt a kupé párnáin, leszédült s már vége is volt. Az utitársaktól tudta meg a vasuti személyzet, hogy Hermann Bang az, akit agyvérzés ölt meg. Egész Dánia gyászba borult. A korán elhunyt nagy író művei bejárták a világot. Urne grófnő, Emberek és álarcok, Elhibázott élet, A szürke ház, Michael, Ludvigshöhe című regényei le vannak fordítva a világnak majdnem valamennyi nyelvére.

— **József főherceg gyógvul.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A beteg József főherceg állapotára vonatkozólag ma reggel 9 órakor az alábbi orvosi jelentést adták ki:

„A fenséges ur állapota kielégítő. Tápfelvétel jó. A hőmérséklet 37.7. Érlökés 84.“

Minthogy most már a komplikációkat jóformán ki lehet zárni és a teljes felgyógyulásnak mi sem állja útját, az orvosok elhatározták, hogy a bulletineket egyelőre megszüntetik.

— **Tüntetés a választói jog mellett.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A fővárosban ma a szociáldemokrata párt a Justh-párttal együtt tüntetés rendezett, amelynek során Bokányi Dezső, Batthyányi Tivadar gróf, Justh Gyula és Garbai beszéltek.

— **Papok a polgári bíróság előtt.** Fischer-Colbrie kassai megyés püspök tegnap — a mint Kassáról írják — pásztorlevélben kihirdette a pápának motu proprio-ját, amely nzerint sem papot, sem más egyházi személyt polgári bíróság elé állítani nem szabad. Ugy tudjuk, hogy ez az első eset, hogy a pápának kérdéses rendeletét Magyarországon kihirdették.

— **Szabad Iskola.** Holnap, szerdán, jan. 31-én Almos Zoltán dr. kir. törvényszéki bíró tart előadást Modern világnézet címen. Az előadás vázlatát a következőkben adjuk: Az egyéni és a társadalmi psiche fejlődésének legújabb iránya részint érzelmi, részint anyá-

gi rugók nyugszik. Az érzelmi rugók azzal az alapvető kérdéssel függnek össze: mi hát az ember, honnan jött s hová viszi őt a sorsa? ... E részben két ellentétes felfogás, viv egymással napjainkban élethál-harcot. Az egyik biblikus, a másik tudományos. Ez azt tanítja, hogy az ember millió és millió évek-re visszanyúló fokozatos fejlődés eredménye s hogy az ember törzsfája az állatvilágból sarjad. Hogy honnan és miként, az ma még nincs teljesen tisztázva. Maga az evolúció tana azonban megtagadhatatlan sarktétele a tudománynak. Igaz, hogy ezzel sok illúzióknak oszlik szét. De legalább közelebb tudjuk magunkat az igazsághoz s ahhoz képest építjük fel erkölcsi és anyagi boldogulásunknak újonnan konstruált épületét. A kiválóan érdekes előadásra különösen felhívjuk az érdeklődők becses figyelmét. Az előadás este 6 órakor kezdődik az Ipartestület dísztermében (Simonffy-u. 1 c. II. em.)

Ugyancsak itt este 8-9-ig az Eszperanto-nyelvtanfolyam II. előadása lesz megtartva én bárki teljesen ingyen vehet részt a tanfolyamon is, mint az ismeretterjesztő előadásokon.

— **Aehrenthal állapota.** Bécsből táviratozzák: A „Neue Freie Presse“ jelentése szerint tegnap Aehrenthal állapotáról a következő bulletint adták ki: A tegnapi lázas állapot megszűnt. Hőmérséklet normális. Érverés 80. Táplálékvetél elégséges. Közérzet jobb mint tegnap.

Fényes Annuska gyermekdelutánja a Bikában. A kis művész február 8-án délután 5 órakor tartja hangversenyét s most más oldalról is bemutatja művészetét Debrecen közönségének, ugyanis szép hegedű számaival fogja bámulatba ejteni azokat, akik még hegedűlmi nem hallották. Énekszámai is lesznek. A műsor a következő: Rode 8-ik hangversenye, játsza hegedűn Fényes Annuska. Elégia. Hubaytól. — Szerenád Hubaytól, hegedűn játsza Fényes Annuska. 3. részlet a Leányvásárból, keringő az Ártatlan Zsuzsiból, éneklő Fényes Annuska. Mig Fényes Annuska pihen, a következő számok lesznek közben: „Quartett D moll“. Nöth Antaltól, játsza a Nöth zenekonzervatórium növendékei. „Első magyar ábránd“ Erdélyitől, játsza Mauk Emilia urhölgy. „Kubelik Szerenád“ játsza Moldován József. „La Cinquantaine“ Gabriel Marie-től, játsza Kovács János.

Fényes Annuska hegedűszámait Mártonfalvi György karnagy kíséri zongorán. Jegyek Aczél Henrik antiquariumában kaphatók. Páholy 10 és 8 korona, ülőhelyek 3, 2 és 1 korona, állóhely 50 fillér.

— **Roosevelt elnökjelölt.** Newyorkból táviratozzák: Roosevelt barátai elhatározták hogy őt a jövő évi elnökválasztáskor újból jelölni fogják.

— **Aki kórház helyett a halált választja.** Hajdunánásról jelentik nekünk: Molnár Balázs itteni lakos hasonnevű 12 éves gyermeke már régen betegeskedett, úgy, hogy szülei be akarták szállítani a debreceni kórházba. A gyermek azonban annyira félt a kórháztól, hogy ma reggel, míg szülei az utazás előkészületeivel voltak elfoglalva, egy pisztolyt kerített elő valahonnan s azzal öngyilkossági szándékból magára lött. A fegyvert szájának irányította, ámde keze reszketett s csak arcán furódott keresztül a golyó. A debreceni kórházba szállították, ahol ápolás alá vették. Sebesülése súlyos, de nem életveszélyes.

— **Tizenhárom éves apa, kilenc éves anya.** Szentendréről jelentik a következő rémhírtörténet: A minap a rendőrségen G. Julianna följelentést tett Sz. tanító 13 éves fia ellen, hogy elcsábította az ő 9 éves leánykáját, aki most anyai „örömkönek“ néz elébe s e mellett még szörnyű betegséget is kapott a fiutól. A feljelentés folytán a rendőrkapitány László Vilmos dr. tiszti főorvossal megvizsgáltatta a leánykát, aki úgy a terhességet, mint a fertőzést konstatálta. A fiut is megvizsgálta a két tisztiorvos és megállapította rajta a betegséget.

— **Utazás a betörés körül.** Ma estefelé a debreceni pályaudvari rendőri kirendeltség két maszatos inasgyereket tartóztatott le, akik álkulccsal felszerelve, a főváros felé

akarták venni utjokat. Bevallották, hogy Nagyváradról szöktek meg s egyikük, Fekete Géza 16 éves nagyszalontai fiú Tóth János nagyvárad lakatosnál, társa Lőrincz Gás pár pósalaki 15 éves fiú pedig Janerik András asztalosnál inaskodott. Két álkulcsot, egy hidegvágót és egy rendes alakú kulcsot találtak náluk. Pénzüik egy fillér sincsen és ingyen akartak tovább utazni, mint mondták, egy teheronat rejtekén, vagy az egyik kocsi aljában. A rendőrség megkereste hazatoloncolásuk miatt a nagyvárad rendőrséget.

— **A Hungária-kávéházban** február hó 2-án, pénteken nagy hangversenyt tart a cs. és kir. 66. gyalogezred zenekara a karmester személyes vezetése mellett. Kezdeté este 10 órakor. A szünetek alatt Veres Tóni és fia zenekara játszik. Dus választéku színházi vacsorák, hideg buffet. Saját termései borok. Társaságok részére külön terem. Tisztelettel ifj. Weichinger Károly.

— **Frakk és smoking ingek, bál nyakendők.** Lengyel Samunál.

— **Zwiback Lajos és Testvére cs. és kir. udvari szállítók** alkalmi és estélyi bluz-ujdonosságai megérkeztek és Debrecenben csak is **Halmágyi Sámuel divatházában** szerezhető be. Ugyanott estélyi köpenyek és ruhák.

— **Idény előrehaladottsága miatt téli kabátok, bundák és szőrmeárk** leszállított árban szerezhető be **Halmágyi Sámuel divatházában.**

— **Grammofon tulajdonosok!** A létező legszebb magyar ének, „A pécskai cigánysoron“ egyedül Molnár testvéreknek kapható. Egyház-tér 2. Telefon 727.

Használjon Dr. Brovsky-féle BOROLINT

Borolin-szappant és Boro-in-cukorkát
reuma, cs. z, köszvény, isiász, köhögés, fejfájás és fertőzés ellen
Ára a Borolinak 80 fillér, próbátveg 50 fillér, a Borolin mosdószappannak 80 fill, a piperezappannak 80 fill, és a Borolin-cukorkának ára 20 és 40 fillér.
Kapható mindenütt.

Debreczeni Butorkészítő Asztalosok Árucarnok Szövetkezete

mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja.
Telefon 129. Hunyadi-u 17/19. sz. Telefon 129.

Felhívja a tisztelt butorvásárló közönség figyelmét, dusan felszerelt árucarnokára, hol Debreczen első műasztalosainak és kárpitosainak termékei a legmértékeltőbb (szabott) árban áll a nagyérdemű közönség rendelkezésére, a legegyszerűbből a legdíszesebb kivittelig.

Megtekintés minden vételkényszer nélkül.

Tervek, költségvetések, rajzok díjtalan. A rendelt avagy rakárból megvett butorokért a legmesszebbmenő garanciát vállalja, hitel esetén kedvező fizetési feltételek.

Kitüntette a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításokon arany éremmel és oklevéllel.

Csuz, köszvény, reuma
ellen legjobb báziszer a híros
Király-Balzsam!
Hatása némely esetben meglepő, anélkül azonban gyakorabban idültébb esetekben is már egyszeri bedörzsölésénél a fájdalmakat teljesen megszünteti.
Fog- és fejfájást 5 perox alatt megszüntet. Egy nagy üveg ára 2 korona teljes használati utasítással. Kapható a feltaláló és készítő

GRÓSZ NAGY FERENCZ
gyógyszerártaában Kossuth-utca 9. színház mellett.

NYILTÉR.

Fog-Krém

KALODONT
Szájviz

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	865-50
Osztrák hitel	655 75
4 százalékos koronajáradék	99 15
Államvasút	728-—
Jelzálogbank	494-50
Rimamurányi	701 50
Salgótarjáni	700 50
Közuti vasút	818 75

Irányzat: Csöndes.

Magánleszámitolási kamatláb:

Bécs 4 1/2 %, Berlin 3 1/2 %, London 3 1/4 %.

Budapesti gabonátőzsde.

Svaz E. (Strasser és König) deb. bizományos távirati jelentése	
Buza októberre	11 09
„ ápriliara	11 89
„ májusra	11 81
Rizs ápriliara	10 47
Zab októberre	9 81
„ ápriliara	9 81
Tengeri májusra	8 85
Tengeri 1912. év júli	8 88

Irányzat: Szilárd. Készárú változatlan.

Helyiértékpapírok magánárfolyama.

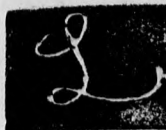
Névért.	osz-talék	1911. szelvényekkel	Kor.
500	50	Debreczeni Elő Taktár	960
200	18	Alföldi taktár	975
500	40	Ipar és Keresk. bank	900
200	18	Közgazdasági bank	—
200	17	Takarék és Hitelintézet	350
200	14	Debreczeni Hitelbank	260
400	24	Bankgyűlés	—
200	12	Általános Forgalmi Bank	—
200	80	Letételek	—
200	10	Debr. Helyi vasút	780
200	18	Termény és Áruaktár	—
200	10	Debreczeni Gőztéglégyár	290

A hajduböszörményi közsövégyár állami szubvenciója. Beöthy László kereskedelemügyi miniszter az Országos Ipar- és Kereskedelmi bizottság kezébe bocsátotta a hajduböszörményi közsövégyár működésének alján az ipari vállalat kibővítését, illetve létesítését mozdította elő a befektetett álló tőkével arányban levő készpénztámogatással. A kiutalt állami segítség legnagyobb hányada a textiliparra esik, mely a rossz konjunktúra elmúltával nagy apparátussal lát neki üzemei kibővítésének. Többek között a Hajduböszörményi Közsövégyár Részvénytársaság részére is utalt ki a miniszter 400.000 korona új állótőke után számított szubvenciót, amit ez a folytonosan erősödő vállalat méltán megérdemel.

Fizetéseketelenségek. A bécsi hitelezői védegyelet a következő fizetéseketelenségeket jelenti: Szabó Ferenc Zalabaksa, Grünwald Zsigmond Eperjes, Zavadszky Leó Debrecen.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Hivatalvesztésre ítélt aljárásbíró. A fegyverjogi aljárásbíró névzetére volt Szabó János 58 éves aljárásbíró. Dacára az időközben rendszeresített automatikus előléptetésnek, Szabó János aljárásbíró nem neveztek ki aljárásbíróvá, mert eltekintve a felügyeleti hatósága által történt megintésektől, fegyverjogi uton tizenöt év leforgása alatt már hat ízben volt büntetve. Most botrányos részegeskedései és szemérmert sértő cselekményei miatt a debreceni kir. főügyészség fegyverjogi eljárást indított ellene. A debreceni kir. ítélőtábla fegyverjogi tanácsa a napokban tartotta meg ebben az újabb fegyverjogi ügyben a főtárgyalást Porubszky Jenő táblai elnök vezetése mellett. A fegyverjogi bíróság Szabó Jánost nyolc érendbeli fegyverjogi vétel miatt hivatalvesztésre ítélte. Szabó aljárásbíró felebbezett az ítélet ellen.

A kézi és szemes
Kapható: A füz...
nál

Fűszer, csemege,
rum, cognac, l...
gyümölcs, csu...
a legfrissebb minő...

Friss

fűszer és cs...

Placc-ut...

Telefon 987.

Tessék

Donogá

DEBRECZENI

Báli ide

Marquisett, c...

gyöny...

Óriási

Hol

készül el legjo...
állásokra? Felv...
írás által. Fried...
kedelmi Akad...

Remeksz

Kötött kapisc...
lúster kötény...
STAR

csipke, szalag,
7. Vecsey-ház

MÜH

kertészeti és

TE

Diszkvítélet

ingye

FER

a legújabb

fém

a fém

tartós

dalóit

tűzvesz

Egy

GEIKO

VÁZ.

Luna
A kézi és szénsavas ásványvizek királya.
Kapható: A fűszerkereskedelmi részv. társ.-nál Debreczenben.

Fűszer, csemege, déli gyümölcs, tea, rum, cognac, likőr, bor, pezsgő, friss gyümölcs, cukorka és karácsonyi áruk a legfrissebb minőségben, előnyös árban beszerezhetők

Friss Sándor

fűszer és csemege kereskedésében
Piacz-utca 83. szám alatt.
Telefon 987. Telefon 987.
Tessék a címre figyelni!

Donogán és Somossy
DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Báli idény ujdonságok

Marquisett, csipke volaus, selymek, gyöngydiszek, rojtok

Óriási választékban!

Hol és mikor

készül el **legjobban** a kereskedő vezető állásokra? Felvilágosítás ingyen a program-írás által. **Friedr. Mester** az ezelőtti kereskedelmi Akadémia tulajdonosa, Lipcse.

Remekszép gyermek ruhák
Kötött kapisonok és Kabátka. — Szép lüster kötények, fehérneműek érkeztek
STARK SÁNDOR
csipke, szalag, fehérnemű üzletébe. Piac-u. 7. Vecsey-házban. Kérem a cégre figyelni.

MÜHLE ÁRPÁD
kertészeti és magtenyésztési telepe
TEMESVÁR.
Diszkváltéú főárjegyzék hívántra ingyen és bérmentve.

Törvényesen védve.
FEMINOL
a legújabb és legjobb folyékony fémtisztítószer
a fém tárgyaknak gyönyörű, tartós fényt ad, még a rozsdafoltot is eltávolítja, nem tűzveszélyes, nem álepedik.
Egyedüli gyártója:
GEIKO vegyészeti gyár
VÁCZ. **GEIGER és TÁRSA.**
Törvényesen védve.

A legújabb és legmodernebb ékszerkészítők
Vági István
ékszerész műtermében, Miklós-u. 5.
javítások átalakítások a legszebb, legjobban és legolcsóbban eszközöltetnek.
Pontos kiszolgálás.

Uj üzlet. Uj üzlet.
Szíves tudomására hozom a nagyérdemű vevőknek, hogy **Hatvan-utca 64. alatt**
szén-, mész-, cementtégla- és tűzifa üzletet
nyitottam, ahol megrendelések telefonon is gyorsan és pontosan eszközöltetnek.
Tisztelettel
Grünfeld Leopold
Telefon 982. szám.

A tövényesen védett „Sempronia”
Antimicotin-Szivarka hüvelyek
„Ideal” „Reform” „Kossuth” „A délibáb tündéje”
a legjobbak a világon!
Kivételos ajánlat. Aki 12 ezret ezen eszmény énoságu szivarkahüvelyekből K. 30 értékben vásárol, az kap egy igen szép, értékes **Sempronia-zseborát gratis**. Mindegyik 100 db. hüvelyt tartalmazó dobozban azokkívül egy gratis-szelvény van, 10 ilyen gratis-szelvény szintén 1 Sempronia-zseborát átvételére fel jogosít.
Mindenhol kaphatók, hol nem, tessék a „Sempronia” gyárhoz Sopronban fordulni. Az átküldés utánvét mellett történik és pedig franko-franco.

Eldadó földek.
A csizmadia társulat tulajdonát képező há-utáni földek, ugymint az **Ondóden 21 katasztrális hold** tanyai épülettel és a **Szepesen 17 katasztrális hold** jó termőföld eladó.
Értekezhetni lehet Rákóczy-utca 39. sz. alatt **Szabó József** társulati elnöknel.

A Piac-utcán utcai szoba

egy elegánsan butorozott február 1-ére kiadó. Parkett és gázvilágítás.
Czím a kiadóban.

Tiszta agyagból készült szép és
cserép, fali téglá
és legszebb
nyersfalazati téglá
csak a
Karczagi
agyagiparnál
Karczagon szerezhető be.

Csomagtolt Vasaló szén
darabos és apró faszén, tűzifa aprítva és ol-
számra. Valód. porosz kőszén és kovác kőszén
legolcsóbb árban házhoz szállítva kapható
Jakobovits Testvéreknél
Hatvan-u. 9. — Telefon 280.
:: Waggon vételnél kedvezményes ár. ::

Simonffy- utca 55.	Ruhafestő.	Széchenyi- utca 6.
GÖZTISZTÓ.	Wacha Róbert Debreczen. Telefon 840. Telefon 840. Vidéki megkeresések és megbízások a főüzletbe: Simonffy-u. 55. sz. intézendők.	Ágytoll- tisztító.
Varga- utca 35.	Vegy-tisztító.	Vorbóczy- utca 14.

Hölgyeknek nagyon fontos!

az új hygien, kebelformázó
„LADA”
14 világszabadalom által védve.
„LADA” egy új igen célszerű szab. találmány segítségével egyidejű-
leg tartja, emeli és formálja a kebelt. Kicsiny elég ki nem fejlődött
kebelt teljes érvényre emel és a petyhüdt kebelnek ismét természetes
formát ad. Fejlődésben lévő ifju hölgyeknek nélkülözhetetlen. Uj ill.
modellünk a nagy erős kebelt kicsinyíti, a nélkül, hogy szorítaná
vagy bepréselné. A „LADA” huzamosabb időn át való viselése által
a kebel megtartja természetes szilárd alakját. „LADA” a világszab leg-
tökéletesebb kebelformálója amit bizonyít, hogy minden rendű és
rangú hölgyek által előszeretettel viseltetik, nagy előnye, hogy egy
fogással teljesen a termethez formálható. Orvosi szaktekintélyek által
ajánlva. Az elismerő levelek ezrei tanuskodnak a „LADA” kiválósága
mellett.
Ára 6.50 koronától — feljebb.
Kapható fűző és fehérnemű kereskedésekben, és a gyárosoknál
POHL & MATHIAS, Wien, II./182. Neue Valeriestrasse 6. B.
Szíveskedjék ingyen prospektust és brosurát kérni.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szög 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér.

Vastag betűből szedett minden szó 10 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozásnál tessék válasszbélyegot osztolni.

Betöltendő.

Czimirást, másolást elvállal szép írásu fiatal ember. Czim a kiadóban.

Jól ízó mindenek szakácsné vagy bejáró szakácsné felvétetik. Fekete Jenőné Piac-utca 71.

Jócsaládból való tisztességes asszonyt keresek házvezetőnőnek, én egy 40 éves — gazdaember vagyok egy fél év óta özvegy, címüket adják be, a kiadóhivatal továbbítja.

A háztartást kitünően értő középkorú özvegyasszony, gazdaságban magános urnál vagy internátusba, házvezetőnőnek ajánlkozok, akár vidékre is, kitünően főz. Cim Zöldfa-u. 11. sz.

Gyors és gépirásban jártas, gyakorlattal bíró leány felvétetik bankba, ajánlatokat „Bank” jeligére a kiadóhivatal továbbít.

Adás-vétel.

Rum, tea legolcsóbban és a legjobb minőségben beszerezhető Deutsch Lajos fűszerkereskedésében, Piac-utca 38.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, női öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Jó forgalmu fűszer, trafik és dohány árusítással ellátott üzletet keres készpénzért fiatal házaspár. Címeteket kérjük a kiadóhivatalba «Vevő» jelige alatt leadni.

Eladó egy jóarban lévő szennyes ruhatartók, direkt erre a célra készített szennyes láda. Czim a 339. telefon szám alatt megtudható.

Elköltözés miatt többféle butorok vannak eladók a Piac-utca 42. szám alatt, hátul az emeleten, ugyanott keresnek egy 3 szobás lakást május elsőre.

Eladó többféle operett és opera kották. Czim a kiadóban.

Megvételre keresek egy jókarban lévő toalet asztalkát. Czim a kiadóban.

Egy ebédlő asztal és hat ebédlő szék eladó. Cim a kiadóban.

Lakás.

Közel a Főterhez csinosan butorozott szoba esetleg teljes ellátással is kiadó. Czim a kiadóban.

Keresek egy 3 szobás lakást május 1-re. Cim a kiadóba.

Butorozott szoba teljes ellátással kiadó a Piachoz közel. Czim a kiadóban.

Különcle.

Kalapos műhelyben elvállalom kemény és puha kalapok és cilinderek tisztítását, vasalását vagy átalakítását. Jutányos ár mellett kellő szakértelemmel teljesítem. Bárki bizalommal keresheti fel műhelyemet. Beliczay Lajos, Piac-utca 38.

Kosárlonoda, gyermekkosci raktár Kossuth-utca 25. Javításokat készítünk.

Táncrendek gyönyörű szép kivitelben, meghívó és alkalmi kártyák dobnyomással és színezett művészi kiállításban mérősekelt árakban

Hoffmann és Kronovitz
könyvnyomdájában
DEBRECZEN, Piac-utca 49.

Gyengeség, idegbeszéd, emésztési zavarok ellen orvosilag ajánlva.

Csak rövid ideig, naponta kimerve és üvegben kapható.

„Bika” és „Angol királyi” szőlők összes helyiségekben.

Spaten sör

és kinnitelt

Ötletege mindennapi itala a világhírű, legelőrendűnek elismert

Gyomorgörcs, kólika, étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknél a legkitünőbb háziszser a

Hollandi

Gyomorcseppek

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában Debreczenben.

GRAND HOTEL BERLIN

nagyszálló és pensio

BUDAPEST, Révai-utca 10.

140 szoba, lift, gőzfűtés. Andrassy- és Váci-körutal szemben. Opera mellett. Szobák 2 koronától feljebb. Hónapos szobák 60 koronától.

Igazgatóság.

Telefon sz. 49.

Telefon sz. 49.

SZÁNTÓ LASZLÓ

DEBRECZEN

a Salgótarjáni Köszénbánya Részvénytársulat Hajdu- és Szabolcsmegyei képviselője.

Ajánlja: a Salgótarján, Petrozsény, Pálfaiva és Farkasvölgy bányák darabos, koc k., duva, a na é. aprószén termékeit csaplési, szobátüzelesi és ipari cselokra

Alírási felhívás.

A Kerületi Bank mint szövetkezet
(Deák Ferenc-u. 26.)

1912. év január 1-én nyitotta meg II-ik évtársulatát.

Minden heti 50 filléres befizetés 100 korona kölcsönre jogosít.

Kölcsönök ad: Kezesség mellett, értékpapirokra vagy betáblázásra, hosszabb időtartamra is és kényelmes visszafizetési feltételek mellett.

Elfogad betéteket a legmagasabb kamatoztatásra.

Foglalkozik takarékbiztosítással. Minden heti 1 korona befizetésért a biztosított fél 15 év elteltével 1000 K át kap kézhez, esetleg előbbi elhalálozás esetén az örökösök azonnal minden levonás nélkül megkapják a biztosított összeget.

Bárminemű felvilágosítással szívesen szolgál az intézet helyiségében a hivatalos órák alatt az

Igazgatóság.

Kelengyét, fehérneműt és vászonárut

legszebben fest, tisztít, mos és vasal

HRABÉCZY ELSŐ DEBR.

Gőzmosó-,
vegytisztító-,
ruhafestő R. T.

Széchenyi-u. 42. sz. Telefon 323.

Hatvan-utca 11. sz. Telefon 578.

Csapó-utca 30. sz. Telefon 668.

Piac-utca 22. (Glück Edénél.)

Dreher Antal sörözői részvénytársaság Kőbányán.

Van szerencsém a t. c. közönséget értesíteni, hogy közkedveltségnek örvendő, bajor módszer szerint főzött

Szt.-János idénysörünk

eladása és kimérése megkezdett.

Kapható: **Ottó Sándor** és **Márkus Jenő** urak vendéglőjében, valamint nagyban hordó és üveg számra ottani főraktárunkban **Áron Miksa** urnál.

Teljes tisztelettel

Dreher Antal sörözői részvénytársaság.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piac-utca 49. a főpostával szemben.

DEB

E. L. C.
Helyben
Egy óra.
Negyedóra

Debreczen

Megnyitó az új
telke. — A Me
gatása. — Tele
és kávé

Rendki
meg ma délutá
hatósági bizott
gyűlése. Uj erő
hatóságba s me
gok, akik mind
lödést tanusito
Az igen fo
mazát tartalma
melynek felét
gyűlés, dacára
zának.

A közgyűl
lönösen kettőh
tőség. Nem is
a fölmerült s e
amelyek szomo
a kulturembere
tatni a modern
igazságért, Deb
érvényesítésé
zógazdasági G
sik a munkás b
telek átengedés

A Mezőg
egy hatezer k
elengedéséről v
tudta, hogy ez
szépen működ
csak szép anya
de dicsőséget i
gazdasági gépg
még külföldre
tudta azt, hogy
foglalkoztat, a
bői a szempont
dással, hogy a
rál és így nem
adni.

A modern
gásnak föllökés
a támogatás go
lat jó vezetésbe
Mindenki ezek
éppen azért ér
mert jó irányba
mert minden je

Király Pál

Szinre

Régészeti, b b ia
Király Pál. —
cionális t rtene

Jegy